



## Monumentnummer\*: 409824

Smallepad 5  
3811 MG Amersfoort  
Postbus 1600  
3800 BP Amersfoort  
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56  
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument  
Inschrijving register\* 10 december 1991  
Kadaster deel/nr 82751/133

Woonplaats\* Beverwijk  
Gemeente\* Beverwijk  
Provincie\* Noord-Holland

Kadastrale gemeente\* Beverwijk  
Sectie\* A  
Kadastraal object\*  
Appartement aanduiding  
Grondperceel 7811

### Omschrijving\*\*

HOOFDGEBOUW: rechthoekig onderkelderd in rode baksteen opgetrokken hoofdgebouw op rechthoekige grondslag, overkapt door een met grijze pannen gedekt schilddak met twee monumentale gemetselde schoorstenen. Het classicistische huis is in ca. 1640 door de Amsterdamse regent Jan Bicker (1591-1653) naar ontwerp van een onbekend gebleven architect gebouwd. In ca. 1730, toen Akerendam werd bewoond door Jean Lucas Pels en zijn echtgenote Susanna de Wildt werd het huis van een nieuwe achtergevel voorzien, die iets meer naar achteren werd geplaatst en iets hoger werd opgetrokken. Centraal werd een monumentale met in Lodewijk XV-stijl gesneden omlijsting omgeven ingangspartij aangebracht. Aan de zijgevels werd het hoogteverschil ten aanzien van de achtergevel door een kwartcirkelvormige uitgemetselde boog overbrugd. De aan de achterzijde van het huis ontstane nieuwe ruimte werd door een met rode pannen gedekt schild overkapt. Uit deze tijd dateren voorts de rijke stuc-decoraties in Lodewijk XV-stijl in de hal, het trappenhuis en de eetzaal. Omstreeks 1800, wellicht in de tijd, dat Akerendam in het bezit was van Mr. Gerrit Hooft, werden de vensters aan de voorzijde en ten dele aan de zijgevels door empire-vensters vervangen. De twee monumentale schoorstenen op de nokeinden van het schilddak dateren uit de 17e eeuw en bestaan uit een hoge cilindervormige pijp op een vierkant voetstuk met 8-zijdig overgangslid. De pijp wordt door twee stenen banden geleed en wordt door een peerspitsvormige smeedijzeren bekroning met windvaan afgesloten. Voor(NW-)gevel: in zeven traveeën gelede gevel met centraal de ingangspartij bestaande uit een dubbele houten deur met 2-ruits bovenlicht, die omlijst is door samengestelde houten pilasters met kapitelen met triglyfen en regula met guttae en door een uitspringende kroonlijst. Voor de ingang een 5-zijdig hardstenen bordes van zes treden met aan weerszijden een smeedijzeren balustrade. Aan de rechter zijde van de gevel een dubbel houten kelderluik. Ter weerszijden van de ingangspartij drie empire schuifvensters met 6-ruitsindeling. Op de eerste verdieping zeven empire schuifvensters met 4-ruitsindeling. De gevel wordt door een kroonlijst afgesloten, waarvan het fries naar boven boogsgewijs uitzwenkt. De kroonlijst gaat naar de zijgevels om. Tussen de venstertraveeën is in de gevel een slanke verticale verdieping uitgespaard, die zich beganegronds langs de gehele vensterhoogte

\* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

\*\* Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



uitstrekt en die op de eerste verdieping tot acht steenlagen onder de kroonlijst rijkt. Deze verdiepingen scheppen de suggestie, dat de vensters door pilasters worden geflankeerd, een indruk, die nog wordt versterkt door de natuurstenen cordonlijsten aangebracht ter hoogte van de onderzijden van de venster op de bel-etage en eerste verdieping en ter hoogte van de bovenzijden van de vensters op de beletage en door de kroonlijst. In de loodlijn van deze schijnpilasters zijn op het fries van de kroonlijst triglyfen aangebracht. Op de tweede verdieping centraal een dakkapel met tympaan en eenvoudige wangen met dubbel 6-ruits venster. Ter weerszijden een kapel met 4-ruitsindeling. Aan de zijkanten van de voorgevel een iets terugspringende door vier pilasters in drie vakken gelede bakstenen muur met een hardstenen afdekplaat. In het centrale vak een halfronde houten deur. Op een tekening van Jan de Beyer uit ca. 1740 is te zien, dat het centrale vak oorspronkelijk hoger opgetrokken was dan de vakken aan weerszijden. Linker gevel: in twee traveeën gelede gevelpartij met op de beganegrond links een 15-ruits schuifvenster en rechts een empire schuifvenster met 6-ruitsindeling. Op de eerste verdieping links een 9-ruits schuifvenster en rechts een blind venster. Rechter zijgevel: een dakkapel met dubbel 6-ruits venster. Centraal aan de gevel een aanbouw onder met grijze pannen gedekt half schilddak met aan voor(NO-)zijde een centraal gelegen kelderdeur met aan weerszijden twee luiken. Beganegronds twee 6-ruits vensters en op de eerste verdieping een dakkapel met 6-ruits venster waarboven een klok in houten hengel. Linker zijgevel: op beganegrond twee 6-ruits vensters. Rechter zijgevel: twee luiken op kelder-niveau en op de beganegrond een dubbel 6-ruits venster. In de aanbouw was wellicht een dienstwoning gevestigd. Achtergevel: Een ten aanzien van de overige gevels iets hogere in zeven traveeën gelede gevel met middenrisaliet van drie traveeën, afgesloten door een monumentale kroonlijst. De centrale travee wordt door een rijk gesneden omlijsting in Lodewijk XV-stijl, waarin ingangspartij en venster op de eerste verdieping, benadrukt. De ingangspartij is samengesteld uit een deur met 12-ruitsindeling en met een 2-ruits bovenlicht en wordt omlijst door pilasters met Ionische kapitelen tegen geblokte lisenen en door een kroonlijst; hierboven een vak met gesneden krullen en een rocaille-ornament. Het venster op de eerste verdieping is van voluutvormige zijstukken en van een bekroning van een rocaille-ornament voorzien. Aan weerszijden van de ingangspartij drie 15-ruits schuifvensters en op de eerste verdieping zeven schuifvensters met 12-ruitsindeling. Op kelderniveau twee vensters met 6-ruitsindeling. Inwendig: centrale op de as van het huis gelegen hal met rijke stucdecoraties uit ca. 1730 in Lodewijk XV-stijl. Aan rechter zijde van de hal even voorbij het midden het trappenhuis met rijk gestucte wanden en plafond in Lodewijk XV-stijl. De balustrade van de bordestrap is van rijk gesneden spijlen in genoemde stijl voorzien. De fraaie betimmeringen van de in de NW-hoek van het huis gelegen eetzaal dateren uit dezelfde tijd; de behangsels in olieverf op doek, die door deze betimmeringen omlijst worden en die de vier door rococo cartouches omgeven jaargetijden voorstellen, zijn waarschijnlijk omstreeks 1740 vervaardigd. Boven de drie deuren laat 18e- of begin 19e-eeuwse dessus-de-portes met Italianiserende gezichten. Centraal aan de lange ZO-zijde van de zaal de schoorsteenpartij met 18e-eeuwse marmeren schouw en schoorsteenboezem in late Marot-stijl. Het plafond met guirlandes in stuc in Lodewijk XV-stijl dateert eveneens uit ca. 1730. Ten noordoosten van het trappenhuis de huidige keuken met aan de ZO-zijde een 19e- of wellicht 17e-eeuwse fresco met architectuur-gezicht in de trant van Adriaan de Vries. Het huis staat vanouds centraal op een rechthoekig omgrachte plaats rondom met rode bakstenen keermuren, uitrijzend uit de omlopende gracht. De plaats is aan de voor(ZO-)zijde met gele klinkers bestraat, die aan de zijkanten en achterzijde als klinkerpad omgaan. De klinkers zijn aan de voorzijde in een patroon van twee rechthoeken gelegd.

*Hoofdcategorie*

Kastelen, landhuizen en parken

*Subcategorie*

Kasteel, buitenplaats

*Functie*

\* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

\*\* Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument